

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Prosessisuunnitelma

RAKENNESUUNNITELMAN PÄIVITYS

Kaisu Kuusela

SH 22.6.2022

KJK 17.6.2022

Prosessisuunnitelma

- Kokoaa rakennesuunnitelman päivitysprosessin aloitusvaiheen yksiin kansiin. Raportissa mm.

Tilannekuva toimintaympäristön muutoksista

Suunnittelun strategiset lähtökohdat

Työryhmissä ja sidosryhmissä tunnistettu suunnittelutarve

Toteutuksen ohjelmointi

- Raportin tietoja hyödynnetään tavoite- ja kokoamisvaiheissa.

EHDOTUS RAKENNESUUNNITELMAN PÄIVITYSPROSESSIKSI

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

OSALLISTUMINEN	VAIHE 0: LÄHETEKESKUSTELU	VAIHE 1: LÄHTÖAINEISTO JA PÄIVITYSTARVE	VAIHE 2: TAVOITTEET, PERIAATTEET JA PAINOTUKSET	VAIHE 3: KOKOAMINEN STRATEGISTEN PAINOTUSTEN ILMIASU	VAIHE 4: HYVÄKSYMINEN
TYÖPAJA KOKOUS	HELMI-HUHTIKUU 2022	MAALIS-KESÄKUUN 2022	ELOKUU-MARRASKUU 2022	TAMMIKUU-HUHTIKUU 2023	TOUKO-SYYSKUU 2023
	Valmistelun lähtökohdat	Aloitusvaihe	Tavoitteet	Kokoamisvaihe	Rakennesuunnitelma 2040+
	<ul style="list-style-type: none"> Valmisteluprosessi ja organisointi Lähtötietojen tunnistaminen Rasun ja MAL-sopimuksen tilannekuva ja suositukset Toimintaympäristön analyysi Käyttäjätarpeiden kartoitus/kysely 	<ul style="list-style-type: none"> Aloituskokous: Päivitystarpeen ja käsiteltävien teemojen tunnistaminen 5-6/22 - viedään prosessisuunnitelmaan Työryhmäkohtaiset kysymykset päivitystarpeen määrittelyä varten Osallisuusmalli 	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteet periaatteet ja painotukset Toteutuksen ohjelmoinnin periaatteet Suunnitelman temaattiset sisällöt Esitystavan tarkentaminen Osallisuusmallin toteutus 	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteiden toteaminen ja kokoamisvaiheen muotoilu Temaattisten sisältöjen yhteensovittaminen Kartalle sekä selostus Vaikutusten arviointi Toteutuksen ohjelmointi ja vastuutus Viimeistely 	<ul style="list-style-type: none"> Lausuntomenettely jäsenkuntiin ja sidosryhmiin Hyväksymismenettely TKS ja kunnat
Työvaiheen tulos		Prosessisuunnitelma	Tavoiteraportti	Suunnitelman päivitys	
Valtuustot			SF 12/2022		
Kunnanhallitukset			11/2022		
Kjk ja seutuhallitus	25.3 ja 27.4	3.6 ja 8/22	26.10	KJK+SH X2	
Masto & LJ ja seututyöryhmät			Masto ja LJ, 8/22 20.9	Masto ja LJ	
Asukkaat ja sidosryhmät			8/22		

Sidosryhmät

Seudun asiantuntijatyöryhmät, kuntajohtajakokous ja seutuhallitus osallistuvat kiinteästi valmisteluun.

Valtio-osapuoli ja Pirkanmaan liitto osallistuvat valmisteluun asiantuntijatyöryhmien kautta sekä erikseen vaikutustenarvioinnissa.

Tampereen kauppakamari, Pirkanmaan yrittäjät ja Tampereen yliopisto osallistuvat elinkeinoteeman valmisteluun.

Päivitysprosessiin liittyvä keskusteluyhteys on avattu Pirkanmaan hyvinvointialueeseen.

Alustavasti työskentelyssä kuullaan viranomaistahoja vain, mikäli työskentelyn yhteydessä esiin nousee tarve konsultoida näitä tahoja. Sidosryhmille tarjotaan esittely-, keskustelu- ja vaikuttamistilaisuuksia.

Asukasvuorovaikutus

Prosessin tavoite- ja kokoamisvaiheissa toteutetaan 3-4 asukkaille suunnattua vuorovaikutteista webinaaria.

Webinaarien syötteet tuodaan suunnitteluprosessiin.

Vaikutustenarviointi

Suunnitelman vaikutuksia ja vaikuttavuutta arvioidaan sille asetettuja tavoitteita vasten, jolloin arvioinnissa painottuu strategisuus.

Liikenneteeman osalta voi olla tarpeellista tähdentää valittujen liikenneratkaisujen vaikuttavuutta myöhemmin käynnistyviä MAL-sopimusneuvotteluja silmällä pitäen.

Rakennesuunnitelman vaikutustenarviointi tulee valtio-osapuolen mukaan kytkeä SOVA-lakiin, 3§. Pirkanmaan ELY-keskus on arviointitarpeen arvioinnissa oleellinen kumppani.

Päättäväviestintä

Viestintäsuunnitelman runkona toimivat päivitysprosessin työvaiheet, joista kustakin viestitään erikseen. Viestintä tukee rakennesuunnitelman 1) lähtökohta-analyysin, 2) tavoitteiden, periaatteiden ja painotusten sekä 3) kokoamisen ja 4) hyväksymisen vaiheita.

Viestinnän kohderyhmiä ovat jäsenkuntien valtuutetut ja seutusunnittelun sidosryhmät.

Valtuutetut saavat tietoa setutukatsauksen kautta (4 krt/v) sekä seutuhallituksen esityslistan kautta. Rakennesuunnitelman päivitystä käsitellään myös Seutuforumissa.

Jäsenkuntien hallitukset osallistuvat tavoitetyöpajaan. Päättäväviestinnällä tavoitellaan laajaa sitoutumista seudullisiin linjauksiin.

Suunnittelun lähtökohdat

Suunnitelmat ja sopimukset

- Rakennesuunnitelmat 2030 ja 2040 sekä niiden pohjalta laaditut maakuntakaava ja kuntien yleiskaavat
- MAL-sopimukset, etenkin MAL4-sopimus, jossa valtion kanssa sovittuja tavoitteita ja valmiiksi päivitettyjä tai päivitettäviä sisältöjä

Edellisissä suunnitelmissa tehtyjä tärkeitä valintoja, jotka edelleen ajankohtaisia:

- kasvun suuntaaminen rakenteen sisään
- keskustojen kehittäminen
- joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen

Tunnistettut strategiset lähtökohdat

- **Seutustrategia**
Lumoava arki, Fiksu kasvu ja Maailmalle auki
- **Business Tampereen strategian päivitys**
- **Kuntien strategiat**
Rakennesuunnitelman tavoitteet ja teemakartat laaditaan niin, että suunnitelma edistää osaltaan kuntien strategisten tavoitteiden ja painopisteiden toteutumista.
- **MAL4-sopimus**
- **Alueuudistus**
Rakennesuunnitelma laaditaan alueuudistus silmällä pitäen kuntien yhteiseksi viestiksi ohjaamaan aluehallinnon palveluiden sijoittumista.

Rakennesuunnitelman syötteet

Aloituskeskustelut

Ilmastoryhmä 28.4.2022 ja 17.5.2022

Business Tampereen johtoryhmä 29.4.2022

Liikennejärjestelmätyöryhmä 10.5.2022

Maankäyttö ja asuminen -työryhmä 18.5.2022

Hyvinvointipalveluiden ryhmä 25.5.2022

Tampereen kauppakamarin tulevaisuusvaliokunta 3.6.2022

Myöhemmin kesäkuussa 2022 tavataan aluehallinnon edustaja

Kasvun palikat

Realistisen kasvun palikat

- Joukkoliikenteen kehittäminen
- kasvun kohdentaminen ja ohjelmointi
- ARA:n rahoittama asuntotuotanto.

Rakenteen keskeisten alueiden toimivuus ja vetovoiman vahvistaminen

- Palveluiden sijoittamisen suotuisuusvyöhykkeet (hyvinvointialue, kunta, yksityinen)
- sujuva ja palveleva infra: julkinen tila, liikkuminen ja matkaketjut, pysäköinti
- monipuolinen, sekoittunut rakenne
- toiminnallinen monimuotoisuus, tapahtumat, ”15 minuutin vyöhykkeet”
- keskustojen kehittämistavoitteet ja toimenpiteet

Seudullisesti merkittävät elinkeinovyöhykkeet

- Tunnistetut vyöhykkeet ja näiden tyypit
- kehittämistavoitteet eri vyöhykkeillä: saavutettavuus, sujuvuus, kiinteistökanta, oikea-aikainen tonttitarjonta
- toimenpiteiden ohjelmointi.

Liikennejärjestelmä

- joukkoliikennejärjestelmä
- pyöräliikenne
- kävely
- liityntäpysäköinti
- matkaketjut
- liikennejärjestelmä: keskeiset kytkennät joukkoliikenteeseen sekä jatkoselvitystarpeet
- kytkös VLJS

Kestävä kehitys

Laadukas kaupunki ja ihana arki

- uudistettavat ja asuinrakennustyybiltään monipuolistettavat asuinalueet
- asuinympäristöjen laatu seudun vanhoilla asuinalueilla
- asuinrakennustyyppien monimuotoisuus ja asumisen laatu seudun asuinalueilla
- liikennemelu ja ilmansaasteet

Viher- ja sinirakenne

- virkistysverkosto
- muu kaupunkivihreä
- seudullisesti merkittävät virkistysalueet
- järvet ja rannat
- vapaa-ajan rakenteet?
- ekologinen verkosto
- viherrakenteen merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä ja torjumisessa

Ilmasto, energia ja kiertotalous

- ilmastonmuutoksen kannalta riskialttiiden ja haavoittuvien alueiden tunnistaminen
- uusiomateriaalit, resurssitehokkuus, ja muuntojoustavuus rakentamisessa
- hajautettu ja uusiutuva energiantuotanto, energiantuotanto ja varastointi tiiviissä rakenteessa, energiayhteisöt

Maaseudun positiiviset mahdollisuudet

- hiilinielut
- kylien tuottama elinvoima: lähiruoka, digitaalinen maaseutu

Rakennesuunnitelma yhteisinä käytäntöinä

- suunnitelman rajaus määritellään yhdessä ja rajauksen sisäpuolella noudatetaan yhteisesti sovittuja maapolitiikan, kaavoituksen ja tontinluovutuksen periaatteita
- prosessin aikana täsmentyvät kärkihankkeet
- edunvalvonnan kohteet: Esim. järjestelyratapiha, Puskiaisten oikaisu

Valmistelun seuraava askel

Rakennesuunnitelman konsultti käy läpi kerätyt syötteet tunnistettuja strategisia lähtökohtia vasten ja esittelee jäsenllyn analyysin syötteistä 16.8. ohjausryhmässä, jossa esitellään myös suunnitelma tavoitevaiheen juoksuttamisesta.

Kiitos!